

УДК 637(075.8)

ОСОБЛИВОСТІ ПРОДУКТИВНОСТІ ЯГНЯТ ОТРИМАНИХ ВІД ГОМО- ТА ГЕТЕРОГЕННОГО РОЗВЕДЕННЯ

Л. М. Сеннікова, студентка 6 курсу, напрям підготовки - ТВППТ
Н. С. Папакіна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
ДВНЗ «Херсонський Державний Аграрний Університет»

Визначені особливості продуктивних ознак молодняку овець отриманих від різних варіантів підбору батьківських пар. Різниця у масі баранців отриманих від гомогенних варіантів підбору батьківських пар перевищує 10,5 % (2,7 кг). Проведення гетерогенного підбору дозволяють отримувати ярки з добрим рівнем ознак живої маси у різні вікові періоди. Різниця у масі баранців отриманих від гомогенних варіантів підбору батьківських вище на 10,5 % (2,7 кг)

Ключові слова: вівці, порода, тип, гомо- та гетерогенний добір, селекція, жива маса

Традиційно вівчарство України спрямоване на отримання вовнової та м'ясної сировини. Умови внутрішнього ринку країни не сприяють підтриманню виробництва вовни, тому переваги набуває м'ясний напрямок вівчарства.

Практична селекція овець таврійського типу асканійської тонкорунної породи зараз спрямована на підтримку наявного рівня вовнової продуктивності та покращення м'ясної продуктивності. При проведенні такої роботи застосовують традиційні селекційні підходи у відборі та до-

борі овець.

Відбір провадять за результатами комплексної оцінки після бонітування овець. Тварин, які відповідають вимогам призначають для парувальної компанії.

У наших дослідженнях було проведено призначення баранів-плідників до вівцематок за принципом гомо- та гетерогенного добору. За результатами продуктивності отриманого молодняку було проведено аналіз ефективності різних варіантів добору.

Баранів-плідників було розподілено на класи. При порівнянні індивідуального показника із середнім значенням ознаки за підприємством: до плюс (М+) та мінус (М-) варіантів були віднесені тварини, індивідуальні показники продуктивності яких були більшими або меншими за середнє. Продуктивні ознаки представників різних варіантів розподілу (табл. 1) підтвердили племінну цінність плідників М+ варіантів розподілу.

Розходження у живій масі, настригу чистої вовни між самцями та самками у два рази є підтвердженням прояву статевого диморфізму. Вихід чистого волокна не має прямого зв'язку зі

1. Продуктивні ознаки батьківських форм

Варіанти підбору ♂ x ♀	Баран-плідник			Вівцематка		
	жива маса, кг	настриг чистої вовни, кг	% виходу чистої вовни	жива маса, кг	настриг чистої вовни, кг	% виходу чистої вовни
М+ x М+	127,4	8,35	69,6	68,33±0,22*	4,43±0,06*	66,2
М+ x М-	127,4	8,35	69,6	64,12±0,19	3,76±0,04	63,9
М- x М+	120,4	8,15	65,2	67,44±0,22*	4,46±0,07*	65,6
М- x М-	120,4	8,15	65,2	63,72±0,39	3,68±0,08	63,0

Примітки: * P<0,05; ** P<0,01; *** P<0,001

2. Жива маса молодняку різних варіантів підбору

Потомство	Варіанти підбору батьківських пар, ♂ x ♀			
	М+ x М+	М+ x М-	М- x М+	М- x М-
Ярки у віці				
4 міс.	20,3±0,18**	19,3±0,12	19,5±0,18*	18,3±0,09
6 міс.	36,2±0,23	35,4±0,48	34,1±0,38	35,1±0,33
9 міс.	48,6±0,22**	44,5±0,98*	43,3±1,02	41,7±0,85
12 міс.	55,3±0,31***	51,8±1,12*	50,2±1,22	48,3±1,34
14 міс.	59,2±1,48*	58,4±1,33	58,1±1,44	56,4±1,82
Баранці у віці				
4 міс.	22,2±0,11**	20,5±0,18	19,8±0,21	19,8±0,20
6 міс.	41,3±0,18	40,4±0,62	39,5±0,69	40,2±0,71
9 міс.	51,3±0,34**	50,3±1,14*	47,5±1,21	48,4±0,88
12 міс.	68,3±2,44	66,4±1,48	65,5±1,33	65,3±1,17
14 міс.	72,4±1,52	71,4±2,15	70,4±1,64	70,3±1,58

статтю тварин.

Між баранами-плідниками різних класів розподілу розходження у живій масі не перевищує 5,5 %, а за настригом вовни 1,8 %, що свідчить про добру консолідацію вказаних селекційних ознак.

У маток різних класів розподілу, при різних варіантах добору до баранів-плідників класів «М+» та «М-» є недостовірна різниця.

Визначено, що при гомогенному доборі батьківських пар типу «М+ x М+», за ознакою живої маси (табл. 2), переважають інші варіанти поєднання, незалежно від статі потомства.

На час відлучення, найменшу живу масу мали ярки отримані від поєднання «М- x М-». Поступання найкращому варіанту становить 10,0% та є достовірним ($P \leq 0,01$). Достовірна різниця у 5 та більше відсотків спостерігається і у інші вікові період.

Загалом, за десять місяців вирощування тварини збільшують свою живу масу у три рази, незалежно від варіанту добору батьківської пари. Фактичне значення живої маси на початку періоду вирощування визначається живою масою ягнят при народженні, яка залежить, у великій мірі, від розмірів вівцематки та її живої маси.

УДК 614.3-032.2:631.11 (072)

ПРИДАТНІСТЬ ВОДИ РІКИ ПІВДЕННИЙ БУГ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ В ТВАРИННИЦТВІ

А. К. Соколан, студентка

Р.В. Милостивий, кандидат ветеринарних наук, доцент
Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

В результаті проведених досліджень встановлено, що поверхневі води р. Південний Буг за показниками жорсткості, сухого залишку, кислотності та вмістом нітратів відповідають вимогам Державних санітарних правил і норм

Ключові слова: *якість води, фізико-хімічні показники, жорсткість, сухий залишок, окислюваність, нітрати*

Вода – один із найважливіших факторів зовнішнього середовища, без якого неможливе існування життя на Землі. В тілі тварин залежно від віку вміст води становить 60–72 % їхньої маси. Її роль в життєдіяльності організму, передусім, зумовлюється фізіологічним значенням, оскільки вона приймає участь у майже всіх біохімічних реакціях, які відбуваються лише в водному середовищі (процеси асиміляції, дисиміляції, дифузії, осмосу, окиснення, гідролізу та інші реакції обміну речовин). Тому лише достатнім забезпеченням тварини водою можна створити оптимальні умови для перебігу обмінних процесів в організмі, високу продуктивність і нормальний стан здоров'я.

Проведення гетерогенного добору дозволяють отримувати ярок з добрим рівнем ознак живої маси у різні вікові періоди. Рівень показника живої маси ярок у віці 9 місяців становить не менше 70% від маси повновікових овець, що свідчить про можливість використання молодняку поточного року народження у відтворенні.

Різниця у масі баранців отриманих від гомогенних варіантів добору батьківських пар перевищує 10,5% (2,7кг). Водночас кратність зростання живої маси становить 3,5 рази і не пов'язано із варіантом комбінації батьківських форм за живою масою. Дослідним тваринам притаманна типовість зростання живої маси, та активна компенсація проступання у живій масу, починаючи з річного віку.

У віці 14 місяців розмах середнього значення ознаки не перевищує 2,5%, що свідчить про добрий рівень консолідації ознаки у популяції таврійського типу асканійської тонкорунної породи овець підприємства.

Таким чином, при гомогенних варіантах добору батьківських пар за варіантом М+ x М+ жива маса баранців варіанту 10,5% (2,7кг). Проведення гетерогенного підбору дозволяють отримувати ярок з добрим рівнем ознак живої маси у різні вікові періоди.

Метою роботи було вивчити фізико-хімічні показники води р. Південний Буг в акваторії населених пунктів с. Підгір'я, с. Чаусове та с. Кілецьпіль Первомайського району Миколаївської області, яка використовується для забезпечення тваринницьких об'єктів.

Дослідження води р. Південний Буг проводили в акваторії населених пунктів с. Підгір'я, с. Чаусове та с. Кілецьпіль Первомайського району Миколаївської області та на базі навчально-наукової лабораторії гігієни тварин кафедри технології переробки продуктів тваринництва Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету. Відбір проб виконувався відповідно до загальноприйнятих методів польових досліджень. Фізико-хімічні показники води визначали за методиками наведеними в орієнтовному переліку ДСанПіН (2.2.4-171-10).

При санітарній оцінці води, призначеної для напування тварин, передусім, потрібно звертати увагу на наявність хімічних речовин, які утворилися внаслідок гниття органічних сполук (забруднення води різними нечистотами, відходами, каналізаційними стоками та ін.). Встановлено, що жорсткість поверхневої води